

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Valerii Reginaldi Bvrgvndi Seqvani E Societ: Iesv,
Praxis Fori Poenitentialis**

Ad Directionem Confessarii, In Vsv Sacri sui muneris ...

Regnault, Valère

Mogvntiæ, 1617

Pars 4. cap. De personis, quibus imponitur obligatio faciendi Confessionem
Sacramentalem,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78322](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78322)

illius transgressorem transacto eodem tempore: ut patet ex præcepto audiendi Missam die festo, vel ieiunandi in Quadragesima. Neque enim qui die Dominica Missam non audierit, tenetur illam audire feria secunda: neque is qui omisit ieiunare Quadragesimam, tenetur quadraginta diebus sequentibus ieiunare, ut obligationi imponit ab Ecclesia satis faciat. Hoc inquam reicitur, quia procedit tantum quando temporis designatio, per præceptum affirmatiuum facta, est ad obligationem omnino determinandam pro illo ipso tempore, ut in duobus casibus propofitis, & quibusdam aliis: non autem cum sit ad suspendendam, seu differendam obligationem vsque ad illud tempus designatum; ut in casu annuæ confessionis, & in quibusdam aliis: quos discernendi à præcedentibus non videtur alia ratio assignari posse, quam ut considerentur materia & forma præcepti, ac intentio præcipiens, utrum ostendant potius unum quam alterum præcepti modum.

38. **Octauum Dubium est,** An qui iam semel in anno confessus est, si denuo intra illum labatur in peccatum mortale, tenetur ante eundem elapsum denuo confiteri; An vero sufficiat propofitum firmum habere illud confitendi primo tempore in quo incumbet obligatio confitendi. Quod aduerte non proponi de eo quod in praxi seruandum est, tanquam animæ salutare: nemo enim est qui neget saluberrimum esse non differre diutius confessionem post peccatum mortale perpetratum. Neque proponi de eo quod facere incumbit ex vi iuris diuini, si articulus mortis occurrat, vel sit sumenda sacrosancta Eucharistia, vel conscientia dicat obligationem esse sub mortali. Certum est enim, peccatum mortale esse tunc non confiteri. Sed proponi de eo, quod incumbit ex vi iuris Ecclesiastici. Responderi autem potest, sicut respondet à Victoria De Sacram. numero 137. non teneri. Ratio est, quia quod in cap. Omnis viriusque sexus. De penit. & remission. statuitur, omnes fideles debere semel in anno confiteri omnia sua peccata, non est necesse intelligi de confessione omnium peccatorum quæ vsque ad anni finem committuntur: sed peccatorum quorum memoriam potest homo habere dum confitetur, siue eo anno, siue alias commissorum, necdum confessorum. Nam id præceptum ut ante notauimus, solum est determinatio præcepti diuini iniungentis confessionem integram de peccatis, quæ memoriæ occurrunt facta diligenti conscientie examinatione.

39. Sed obicit Suarez in prius citata sect. 3. num. 5. fideles confesos sibi peccati mortalis, quamuis iam semel in anno confessi sint, si in Paschate nec confiteantur nec communicent, existimare se duo peccata mortalia committere. Item eum, qui iam semel in anno confessus est sed tantummodo de venialibus, cum nullius peccati mortalis sibi conscius esse; si eodem anno labatur in peccatum mortale, teneri ex vi præcepti Ecclesiastici intra illum denuo confiteri. Ergo maiori ratione tenebitur si de mortalibus confessionem iam fecerit. Ad quorum prius responderi potest, existimationem eam esse ex ignorantia & conscientia erronea: ut & illam quæ plerique putant se ex eiusdem præcepti vi teneri in Paschate confiteri, quantumcumque nullius peccati mortalis sint sibi conscij. Ad posterius vero confessionem de venialibus non esse eam quæ præcipitur in cap. Omnis viriusque sexus, sed de mortalibus iuxta dicenda in sequenti parte huius capituli. Vnde qui illam fecit nondum dicitur semel in anno confessus secundum eiusdem Cap. præscriptum. Non est tamen negandum quin si is qui post iam factam semel in anno ab Ecclesia præscriptam confessionem lapsus est in peccatum mortale, videat se casum reservatum habere à quo absolui non poterit in proxima confessione facienda ex obligatione quia non habebit copiam Confessarij habentis sufficientem iurisdictionem. Quin inquam, tenetur vi commoditate quæ tunc ipsi offertur confitendi apud aliquem præditum iurisdictione sufficienti ad ipsum absoluentem.

40. **Nonum Dubium est,** An si quis in confessione facta hoc anno, aliqua peccata mortalia omiserit per oblivionem excusabilem, vel ob aliquam causam rationabilem, tenetur vi præcepti Ecclesiastici statim confiteri eadem peccata; An vero possit differre illorum confessionem vsque ad tempus obligationis sequentis anni. Ad quod à Victoria & Na-

uarr. ille loco cit. & hic in Enchir. cap. 2. nu. 9. respondent non teneri. Ratio est, quia cum præceptum ipsum Ecclesiasticum peccatorem obliget tantum ad peccata omnia quibus conscientia ipsius grauatur, semel in anno confitenda, quantum memoriæ occurrunt facta diligenti conscientie discussione: seu quantum fieri potest, & necesse est ad integritatem Sacramenti iure diuino præscriptam: atque sufficienter, ut manifestum est, tale quid præstiterit ille, qui eo quo propofitum est modo, confessionem fecerit; nihil sane est cur negetur sufficienter quoque satisfecisse Ecclesiastico præcepto: tanquam debeat iterum, eodem anno sub poena peccati mortalis confiteri; nec confessionem differre possit in tempus, in quo primum occurret illius faciendæ obligatio.

41. **Vltimum Dubium est,** An is qui in casibus duorum præcedentium dubiorum confitetur hoc anno de peccatis commissis tantum anno præcedenti, ita satis faciat obligationi confitendi, ut non teneatur ex vi Ecclesiastici præcepti, hoc ipso anno adhuc confiteri. Ad quod congruenter antedictis respondendum est affirmatiue. Diximus enim per confessionem factam præcedenti anno, sufficienter satisfactum esse obligationi confitendi illo anno; neque negari potest per eam de qua dubium istud proponitur, sufficienter satisfieri obligationi huius anni; dato quod ipsa facta sit integrè & seruatis omnibus aliis ad Sacramentalem confessionem requisitis iure diuino: cui vt sæpe diximus ius Ecclesiasticum nihil addit nisi determinationem ad tempus.

PARS QUARTA CAPITIS.

De personis quibus imponitur obligatio faciendi confessionem Sacramentalem.

S V M M A R I V M.

42. Infideles ad confessionem Sacramentalem neque diuino, neque humano iure obligantur.
43. Fidelis qui post factum diligens conscientie examen, nullius culpa mortalis sibi conscius est, non obligatur ad præceptum confessionis.
44. Nec item obligantur habentes solummodo venialia.
45. Exceptis duobus casibus.
46. Cause ob quas confiteri debeant habentes solummodo venialia, etiam si non teneantur sub præcepto.
47. Quomodo ab Ecclesia imponi possit confessio peccatorum venialium.
48. Obligatio confitendi imponitur lapsis in peccatum mortale.
49. Quomodo Papa ei obligationi subiiciatur.
50. Quomodo pueni.
51. Quæ inopia iurum Confessarij excuset ab obligatione confitendi.

Quod hic explicandum occurrit est, quoniam illi sint, quos præceptum confitendi obligat. Id quod declaratur aliquot propositionibus.

42. Prima est, Infidelem neque diuino neque Ecclesiastico præcepto obligari ad Sacramentalem confessionem. Ad huius probationem, Dominicus Sotus & Ioannes Medina: ille in 4. distincti. 18. quæst. 1. art. 3. concl. 1. & hic in Cod. de confessi. quæst. 5. sub finem, bona argumenta adferunt: sed sufficit nobis auctoritas Conc. Trident. sess. 14. cap. 2. dicentis Ecclesiam in neminem iudicium exercere, qui non prius in ipsam per baptismi ianuam fuerit ingressus] & in cap. 5. Christum è terris ascensurum ad caelos Sacerdotes sui ipsius Vicarios reliquisse, tanquam Praefides, & Iudices, ad quos omnia mortalia crimina deferrentur in quæ Christi fideles ceciderint. Et vero obligatio confitendi imposita iure diuino, non est alia, quam quæ sequitur ex potestate relicta à Christo in Ecclesia ad exercendum penitentiale iudicium; seu ad ministrandum Penitentiae Sacramentum: prout antea initio huius capituli iam docuimus ex illo cap. quinto. Quæ potestas cum tradita sit tantum in domesticos fideles, quos ipse Dominus lauacro baptismi, corporis sui membra semel effecit, ut in cit. cap. 2. habet eadem Concilium: relinquuntur diuino iure ad confessionem Sacramentalem non obligati infideles. Multo vero minus iure Ecclesiastico, cum, ut in cap. Gaudemus de diuini habetur constitutionibus canonicis illi non ardeantur.

43. Secunda propositio, Eum qui culpæ post baptismum

ommissa conscientia sibi non est: nullus recordari valens facto diligenti conscientia examine, non obligari præcepto confitendi. Ratio est, quia tale præceptum, siue diuinum siue Ecclesiasticum, datur pro lapsis in peccatum: vt de diuino constat per illud *Ioan. 20.* Quorum remiseritis peccata remittuntur eis: per quod datum esse idipsum præceptum, declarat Conc. Trident. *sess. 14. cap. 5.* De Ecclesiastico, verò constat ex illis verbis *cap. Omnis vtriusque sexus. De Peniten. & remiss.* Omnia peccata sua saltem semel in anno confiteatur.] Si opponas illud *1. Ioan. 1.* Si dixerimus quia peccatum non habemus nos ipsos seducimus] Respondet Sotus in *sequenti conclusione 2.* per illud, nos tantum moneri, ne affirmemus nos esse sine peccato: quia multa nos latere possunt: non autem, vt si nullius culpæ nostræ memores esse possimus, nos in conscientia iudicio constituamus reos alicuius peccati certi, de quo tanquam à nobis commissio, confiteri obligemur.

44. Tertia propositio est, Habentem solum peccata venialia non obligari præcepto confitendi. De hac quoad præceptum diuinum dubitari non potest propter aperta verba Concilii Trident. *sess. 14. cap. 5.* dicentis Christum Sacerdotes sui ipsius Vicarios reliquisse, tanquam Praesides & Iudices, ad quos omnia mortalia crimina deferrentur, in quæ Christi fideles ceciderint. Inde enim patet confessionem quam Christus præcepit solummodo esse peccatorum mortalium; ita vt venialia citra culpam possint in ea taceri, prout expressum etiam est in *ead. cap. 5.* Quoad præceptum verò Ecclesiasticum controuersia quidem est: de qua in vtramque partem auctores referunt Azor. & Suarez: ille in *1. par. Moral. Instit. li. 7. cap. 28. quæst. 3.* & hic tom. 4. *disput. 36. sect. 2. num. 6.* Pars autem negans, pro qua est communis sententia, à nobis tenenda tanquam nostræ propositioni conformior, probatur: quia cum in memorato *ca. Omnis vtriusque sexus* præcipiatur, vt omnes fideles omnia sua peccata semel in anno confiteantur: illis verbis comprehenderentur venialia, fideles tenerentur illa omnia confiteri, quod absurdum est: vt pote impossibile. Quare is qui non habet peccatum mortale, non comprehenditur sub illo præcepto. Accedit quod illud sit tantum determinatio præcepti diuini, nec quidquam præcipiat, quin diuino præcepto mandatum sit, præter temporis determinationem ex Conc. Trident. *sub finem citati cap. 5.* Ac, vt dictum est, ex diuino præcepto solus ille tenetur confiteri, qui sibi conscius est peccati mortalis. Ergo & ex præcepto Ecclesiastico.

45. Patitur tamen hæc propositio exceptionem in duobus casibus ex Nauar. in *Enchir. cap. 21. num. 34.* quos referemus in sequenti num. 93.

46. Quarta propositio, Etiam si habens solum venialia non teneatur ex vi præcepti, confiteri, debet tamen: tum ad vitandum scandalum, ne putetur transgressor præcepti Ecclesiastici, aut imparatus ad sacramentum accedere: tum ad exercendum humilitatem erga suum proprium Sacerdotem, aperiendo illi animæ propriæ statum; tum ad obtinendum à Deo nouam gratiam, & remissionem alicuius partis pœnæ peccatis debitæ: tum etiam ad securitatem; cum fieri possit, vt putet quis venialia esse, quæ sunt mortalia: vel vt habeat aliquod mortale occultum, ad cuius deletionem vis Sacramenti requiratur; tum demum ad augendum propositum nunquam peccandi mortaliter & ad diminuendum habitum peccandi venialiter. Hæc etiam Nauar. ex Sylu. in eadem sententiam consequenter adfert.

47. Difficultas autem, de qua in vtramque partem plures auctores citat Azor. in *sequenti quæst. 4.* An ab Ecclesia præcipi possit confessio peccatorum venialium: ita vt hæc, quæ sunt illius materia libera fiant materia necessaria: videtur explicanda distinctione: dicendo non posse quidem per se ac directe, posse tamen per accidens, indirectè; nimirum præcipiendo generaliter & absolute externum vsum Sacramentalis confessionis pro certis diebus; eo modo quo in Clement. *1. §. Sanè De statu Monach.* iniungitur monachis S. Benedicti, vt singulis mensibus ad confessionem saltem semel, accedant. Nam ad talem vsum obligatus, consequenter obligabitur ad confitendum de venialibus, quando in tempore determinato, nullius peccati mortalis sibi conscius fuerit. Inde enim obligatio præcepti non cessat, tanquam impossibilis ob def-

ectum materiae confessionis: licet enim peccata venialia non sint confessionis materia necessaria, sunt tamen sufficiens ex Concilii Trident. *sess. 14. cap. 5.*

Quod autem fideles ad talem vsum obligari valeant ex eo patet; quod ipsi possint ad eundem actum tanquam laudabilem ac salutarem se ipsos voto obligare. De memorata iniunctione Clementina aduerte obiter, difficultatem esse, num contineat præceptum: quam Azor. & Suarez tractant ille in *sequen. cap. 29. quæst. 1. & 2.* hic verò in *ead. disput. 36. sect. 5. num. 7. & 8.* resoluuntque de ea re iudicandum esse ex instituto & consuetudine religionis. Quos consulat qui voluerit.

Quinta propositio est, præcepto confessionis obligari omnes post baptismum lapsos in peccatum mortale, etiam si internum tantum fuerit. Hæc est de fide ex Conc. Trident. *sess. 14. cap. 5. atque Can. 7. & 8.* in quo excommunicatur expressè is, qui dixerit ad confessionem non teneri omnes & singulos Christi vtriusque sexus fideles, iuxta magni Concilii Laterani constitutionem, semel in anno.

De Papa autem & pueris quomodo teneantur difficultas est. Ac de Papa solummodo est quoad præceptum humanum, nimirum an obligetur sicut ceteri fideles, confiteri semel in anno: certum est enim, præcepto diuino ipsum obligari, perinde ac ceteros. Explicatur verò distinctione eadem difficultas. Nam cum in præcepto duplex vis insit, vna coactiua, & altera directiua, præceptum Ecclesiasticum de annua confessione, non obligat Papam vi coactiua: quasi puniri possit si illud non seruet, sicut puniuntur ceteri: qui viuatur ab Ecclesia & mortui priuantur sepultura Ecclesiastica: nam cogere est superioris, quem Papa non habet in Ecclesia. Obligari autem vi directiua; quia Papa sicut ceteri (vt seruetur capitis cum membris conformitas, vbi non est diuersitatis ratio) debet se conformare præcepto fidelibus omnibus communi, quando eadem est in eo quæ in ceteris ratio seruandi illud: prout esse patet, quoad præceptum de annua confessione. Nascitur verò talis obligatio ex iure naturali: quod præcibit, vt quod quisque iuris in alterum statuit, ipse eo vi debeat, iuxta dictum Sapientis Patere legem quam ipse tuleris.] *cap. Cum omnes. De constitut.* Hanc resolutionem propositæ difficultatis habet Couar. *ad cap. Alma mater. De sentent. excommunicat. in 6. parte priorè §. 1. num. 5.* plures eandem tradentes referens.

De pueris autem constat quidem si post baptismum in peccatum mortale lapsi sint, ad confessionem obligari: non modo præcepto diuino, quod omnibus taliter lapsis imponitur, vt in præcedentibus docuimus: sed etiam præcepto Ecclesiastico, quod extenditur ad omnes Christi fideles qui ad annos discretionis pertenerint. Difficultas autem est quando incipiunt obligari, tanquam habentes rationis vsum sufficientem ad peccandum mortaliter: de qua re vide auct. dicta in *1. parte lib. 4. cap. 1. num. 1.* Si quis vero obicit ex *cap. 1. & 2. de delictis puerorum,* non adstringi humana lege pueros ante decimum quartum annum; Respondet Azor. in *sequenti quæst. 6.* inde tantum haberi, ante decimum quartum annum pueros quamuis rationis iam compotes, non esse pœnæ legis visitata puniendos, sed arbitrio Iudicis: sicque pueros si omittant confiteri semel in anno non subici pœnæ in *cap. Omnis vtriusque sexus de penitent. & remiss.* impositæ, iuxta communem Doctorum sententiam illos ab ea excusantur vt Suarez *notat in seq. sect. 8. numero 5.* hoc est viuos non arceri ab Ecclesiastica sepultura. Neque obstat, quod pueri etiam ante annos pubertatis, percussione Clerici, in excommunicationem si quis suadente diabolo *17. quæst. 4.* incurrant, ex *capite primo & ultimo de sententia excommunicat.* vbi ratione ætatis conceditur illis vt ab Episcopo suo absolui possint: qui alioquin ad Romanam curiam recurrere tenerentur Non obstat, inquam: quia excommunicatio prædicti capituli. Si quis suadente diabolo est lata, vt vocant, sententiæ, ipsoque facto incurritur, nullà expectatâ Iudicis executione: pœnæ verò *cap. Omnis vtriusque sexus,* est sententiæ ferendæ; seu quæ non est imposita, sed imponenda est à Iudice, vt verba futuri temporis, *incutitur & careat,* satis indicant: vnde in ea exequenda locus est arbitrio Iudicis, non autem in ipsa excommunicatione capituli. Si quis suadente diabolo.

Sexra proposito est, fideles ab executione præcepti de confessione excusari per inopiam Confessarii. Hæc de se nota est; si inopia fuerit talis, vt Confessarius omnino haberi nequeat; quia nemo ad impossibile obligatur: tuncque talis executio est aperta impossibilitas. Si vero fuerit talis inopia vt haberi quidē possit Confessarius, sed non sine difficultate extraordinaria: quia, verbi gratia, longum iter conficiendum est: t habeatur: aut graue aliquod nocumentum perferendum: eandem propositionem habere etiam locum, ex eo probatur, quod domini iugum suauis sit: à qua suauitate existimandum non est sanctam Ecclesiam ipsius sponsam velle recedere: præsertim aduerentem ad id quod est iuris naturæ: vt in hæc est, hominem nimias molestias, infamiam, & alia graua nocumenta vitare, nisi in contrarium vigeat periculum maioris mali: quale est æternæ damnationis. Quod quando aliquis peccati mortalis sibi conscius probabiliter timet, dubitans de sua contritione; non debet per infamiam aut vllum aliud temporale detrimentum reuocari à confessione. Id quod Suarez annotat *in eadem dispus. 36. sect. 6 nu. 5.*

PARS QUINTA.

De requisitis ad satisfaciendum obligationi confitendi.

SVM MARI VM.

- 53 Per confessionem imperfectam ex defectu integritatis, aut contritionis, vel ex animis fessis, tentis, non satisficit præcepto confitendi; si talis facta sit delecta operâ, aut ex ignorantia affectata.
- 54 Idem dicendum est quoad præceptum diuinum, si ignorantia fuerit crassa.
- 55 An idem quoque dici possit, quoad præceptum Ecclesiasticum.
- 56 Si defectus integritatis contingat per obliuionem aut inaduerentiam naturalem, non obstat satisfactioni proposita obligationis.
- 57 Idem dicendum de defectu plena contritionis ex tali inaduerentia.
- 58 Confessio non accepta a absolutione, obligatur iterum confiteri.
- 59 Obiectio in contrarium cum solutione.

Hæc duo dubia occurrunt explicanda. Prius est, An is satisfaciatur præcepto Confessionis, qui illam facit imperfectam: vt ipse qui non confitetur omnia sua peccata; aut quamuis confiteatur omnia quorum memoriam habet, id tamen facit sine legitima contritione cordis, aut sine debita conscientia discussione. Posterius est, an satisfaciatur qui confessus proprio Sacerdoti, non accipit ab eo absolutionem. Prius autem explicatur his propositionibus.

Explicatio dubij, Num præcepto confitendi satisfiat per confessionem imperfectam.

SECTIO PRIOR.

Prima est; nec diuino nec humano præcepto confessionis satisficere illum, qui modo aliquo ex dictis, imperfectam facit delecta operâ, aut per negligentiam seu ignorantiam affectatam. Probatur, quia talis nec facit, nec facere curat id quod Christus instituit, & quod secundum Christi intentionem Ecclesia quotannis fieri præcipit. Nā vt in Concilio Tridentino, *sess. 14. cap. 5.* dicitur: ex Christi institutione oportet à Pœnitentibus peccata omnia mortalia quorum post diligentem sui discussionem, conscientiam habent, in confessione recenserit; quod confessionem sic imperfectam facientes, certum est non seruare.

54. Secunda propositio est; eum qui pari modo imperfectam facit per ignorantiam crassam, non tamen affectatam, non satisficere præcepto diuino. Hæc probatur eadem ratione qua præcedens, quia non facit quod Christus instituit, nec excusatur per ignorantiam; cum adhibita morali diligentia illam vincere potuerit.

55. An autem satisfiat Ecclesiastico; difficultas est: de qua in vtramque partem authores adfert Azor. *in cit. cap. 29. quæst. 3.* & affirmantem sequitur vt mitiorem, & que pœnitentes peccatorum suorum confessionem facientes liberet à crebris scrupulis, quibus grauius diuexarentur, tanquam rei violationis præcepti de annua confessione, si eis non constaret se integri: & cum sufficienti conscientia discussione, &

cum summo dolore de peccatis, & cum perfecto emendationis proposito, confessionem perfecisse. Propter quam rationem facile ei consentierim, quoad casum in quo Pœnitens incertus esset, an in aliquo prædictorum defecisset suâ culpa: quia tunc locus esse posset excusationi à peccato, ob graue illud incommodum, quod tactum est: non verò quoad casum, in quo certus esset se defecisse. Nam præterquam quod in eo casu non adest occasio diuexationis per scrupulos: pro parte contraria est virgens ratio; nempe quod Ecclesia annuam confessionem præcipiens, eam iubeat quam Christus instituit: addit à tantum determinatione temporis, ex Concilio Tridentino, *sess. 14. sub finem cap. quinti.* Certum est autem Christum instituisse integram de omnibus peccatis mortalibus, coniunctam cum debita cordis contritione seu peccatorum commissorum detestatione. Ergo eandem Ecclesia præcipit; & per consequens non nisi eâ factâ de omnibus peccatis mortalibus integram, cum eorundem detestatione, impletur præceptum Ecclesiasticum; sed peccatur illius violatione; nisi causa iusta interueniat, quæ excuset. Immo & sacrilegium committitur, confessionem faciendo contra Christi institutionem, atque insufficienter ad sacramentum Pœnitentiæ perficiendum.

56. Tertia propositio est; per confessionem imperfectam ex defectu integræ declarationis peccatorum, si proueniat ex obliuione seu inaduerentia naturali, impleri præceptum confitendi, siue diuinum siue Ecclesiasticum sufficienter ad excusationem à peccato transgressionis: quamquam peccata obliuia, si in memoria postea recurrant, confiteri oportet. Huius prior pars patet, quia naturalis obliuio seu inaduerentia cum sit inuincibilis, excusat à peccato. Posterior verò probatur ex eo, quod talia peccata non sunt supposita Sacerdotis proprii iudicio, vt debent ex Christi institutione, omnia post baptismum commissa prout habet Concilio Tridentino, *sess. 14. initio cap. 5.*

57. Difficultas autem est, An hæc propositio procedat cum ex inaduerentia, confessio facta fuerit quidem cum detestatione peccati, vt ipsum est Dei offensa, non tamen tam plena quam opus esset ad obtinendum Sacramenti Pœnitentiæ effectum, qui est Dei gratia, per quam peccator iustificatur. De qua difficultate in vtramque partem authores refert Couar. *ad cap. Alma mater De sentent. excomm. in 6. parte prior. §. 4. nu. 13. versu 3.* & affirmantem partem, tanquam apud Theologos communiorē merito approbat: sicut & Franc. à Vict. *De sacrament. num. 157.* & Nauarr. *in Enchir. cap. 9. num. 10.* Eam verò bona ratione Caiet. Sotus & Canus, quos Couar. citat, confirmant: nempe quod is qui ad iudicium viri prudentis bona fide credit se præstitisse ea, quæ requiruntur ad confessionem Sacramentalem; præcepto de confessione ita per eam satisfaciatur, vt ad iterandam non teneatur. Nam aliqui non esset locus tranquillitati conscientia, sed quacumque diligentia posita, semper esset cogitandum de illius iteratione ad præcepti implementationem: quod esset onus grauissimum & intolerabile, à quo tam non posset releuari homo, quam ipse nescire potest vtrum sit Dei amore aut odio dignus *Ecclesiasticus cap. 9.* & quam non debet esse de propitiato peccato securus, *Ecclesiasticus cap. 5.*

Explicatio alterius dubij, An satisfiat, non accepta a absolutione.

SECTIO POSTERIOR.

58. De posteriori dubio notandum est, non proponi de eo qui non accipit absolutionem culpâ suâ, vt quia non ostendit dolorem de peccatis, aut quia dixit se non posse in posterum à peccatis abstinere: nam constat talem non satisficere præcepto: quandoquidem est de ratione confessionis à Christo præceptæ, vt ordinetur ad absolutionem, tanquam Sacerdotis sententiam exsipientiam, iuxta antedicta sub initium huius capituli. Proponitur ergo dubium de eo tantum, qui prout potuit, dignè confessus est: sed ex malitia Sacerdotis, vel ex aliquo casu repentino, absolutionem Sacramentalem non accipit. In vtramque partem autem plures authores citat Suarez *in ead. dispus. 36. sect. 7.* negantemque tenet; hoc est, talem non satisficere præcepto confessionis, ne quidē Ecclesiastico: ita vt maneat obligatus ad iterum eo anno confitendum. Ratio est quia quamuis Pœnitens in eo casu possit à peccato transgressionis pro eo tempore excusari:

nihil